

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 4. marts 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 6 til L 127 (alm. del) efter ønske fra Carl Valentin (SF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 6 til L 127:

Vil ministeren uddybe, hvad der ligger i formuleringen "alvorlig skade på statens vitale interesser" og give eksempler på strafbare forhold, der ikke forventes omfattet af lovforslaget ved brug af ordene "alvorlig" og "vitale"?

Svar:

1. Indledningsvist bemærkes det, at den foreslåede bestemmelse vil skulle anvendes inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser, hvilket blandt andet medfører, at der alene skal ske frakendelse, hvis den pågældende har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser.

Som det følger af pkt. 2.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, stammer formuleringen "handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser" bl.a. fra Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret, hvor det udtømmende er fastsat, i hvilke tilfælde en kontraherende stats nationale lovgivning må indeholde bestemmelser om fortabelse af statsborgerskab ex lege, dvs. ifølge (eller i henhold til) loven, eller på foranledning af en kontraherende stat. Det følger af konventionens artikel 7, stk. 1, litra d, at en af disse situationer er fortabelse i tilfælde, hvor en person har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for den kontraherende stats vitale interesser.

Det fremgår af Europarådets forklarende rapport til konventionen, der alene indeholder vejledende og begrænsede fortolkningsbidrag til den nærmere forståelse af formuleringen "handlemåde, som er til alvorlig skade for den kontraherende stats vitale interesser", at bestemmelsen især omfatter landsforræderi og andre handlinger rettet mod statens vitale interesser (for eksempel arbejde for en udenlandsk efterretningstjeneste), mens eksempelvis almindelig kriminalitet ikke er omfattet, hvor alvorlig denne end måtte være.

17. marts 2022

Indfødsret

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2022 - 3756
Akt-id 1925205

Der henvises i den forbindelse til pkt. 2.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at det vurderes, at handlinger til alvorlig skade for statens vitale interesser må forstås som handlinger, der er til alvorlig skade for interesser, som er af helt afgørende betydning for staten, herunder statens magtmopol og den grundlæggende samfundsstruktur og orden. Det vurderes på den baggrund overordnet, at omfattende og alvorlig kriminalitet, der mere direkte udfordrer statens vitale interesser og den grundlæggende samfundsstruktur og orden i Danmark, efter omstændighederne også vil kunne true statens fundament og organisation og derved udgøre en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser.

Det fremgår videre af pkt. 2.2.2 i de almindelige bemærkninger, at udover strafbare handlinger omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13 samt straffelovens § 81 a vil handlinger rettet mod statens vitale interesser efter omstændighederne eksempelvis kunne være brandstiftelse, sprængninger m.v., der har til formål at befordre oprør, plyndringer eller anden forstyrrelse af samfundsordenen. Sådanne handlinger kan have lighed med de egentlige terrorhandling og kan – hvis de er tilstrækkelig grove eller omfattende – være til alvorlig skade for statens vitale interesser.

Det følger også af pkt. 2.2.2 i de almindelige bemærkninger, at det efter omstændighederne vil kunne være tilfældet for en handlemåde, hvorved der sker omfattende og alvorlig skade på kritisk national infrastruktur, hvis handlemåden er til alvorlig skade for statens vitale interesser. Det kan eksempelvis være ved angreb på infrastruktur, der spiller en afgørende rolle i samfundet og har en afgørende betydning for de økonomiske og samfundsmæssige aktiviteter, som for eksempel sundhedssektoren eller forsyningssektoren. Det kan for eksempel være et angreb på energisektoren, der fører til nedbrud i strømforsyningen over længere tid i større dele af landet, og som følge heraf har alvorlige og omfattende samfundsmæssige skadevirkninger. Det kan også for eksempel være tilfældet ved et hackerangreb på sundhedssektoren, som fører til alvorlige og omfattende nedbrud i sygehusvæsenet, og hvor angrebet har alvorlige og vidtrækkende konsekvenser for liv og helbred.

I forlængelse heraf fremgår det af pkt. 2.2.2 i de almindelige bemærkninger, at vurderingen af, om en handlemåde har været til alvorlig skade for statens vitale interesser, ikke er knyttet op på konkrete strafferetlige delikter, men vil foruden de strafbare handlinger, som er omfattet af § 8 B, stk. 1, i den gældende affattelse, for eksempel kunne omfatte alvorlig og omfattende narkotikakriminalitet, menneskesmugling, forurening af drikkevand m.v., besiddelse m.v. af våben og eksplosivstoffer af særdeles farlig karakter, herunder organiseret våbenhandel, offentlig billiggelse af terror e.l., fremstilling, anskaffelse eller udbredelse af falske elektroniske penge eller falskmøntneri for så vidt falskneriet angår danske penge; i det omfang de strafbare handlinger har en karakter eller et omfang, der gør dem til alvorlig skade for statens vitale interesser.

Endelig fremgår det af pkt. 2.2.2 i de almindelige bemærkninger, at eksempelvis tilfælde af falskmøntneri af en karakter og i et omfang, der er egnet til at undergrave omsætningens sikkerhed og tilliden til den nationale valuta, vil kunne udgøre en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser. På samme måde vil et hackerangreb, som forårsager omfattende og længerevarende nedbrud på betalingssystemer i store dele af landet, og som derved er egnet til at undergrave omsætningens sikkerhed, kunne udgøre en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser. Omfattende narkotikakriminalitet har betydelige samfundsmæssige skadevirkninger, der kan være til alvorlig skade for statens vitale interesser. Tilsvarende kan omfattende menneskesmugling have store samfundsmæssige konsekvenser og true statens territoriale integritet, hvilket kan være til alvorlig skade for statens vitale interesser. Listen over eksempler er ikke udtømmende.

2. Bemærkningerne i lovforslaget om kriminalitet, som kan være omfattet af den foreslåede bestemmelse, er udtryk for en vurdering af, at der i disse tilfælde kan være tale om kriminalitet, som vil kunne udgøre en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser. Almindelig kriminalitet, hvor der ikke er tale om, at kriminaliteten er udtryk for en handlemåde, som er til alvorlig skade for den kontraherende stats vitale interesser, vil ikke være omfattet af den foreslåede bestemmelse. Det vil i sidste ende altid være op til domstolene at vurdere, om en handlemåde er omfattet af den foreslåede bestemmelse, og om der kan ske frakendelse af statsborgerskabet i en given sag. Jeg vil derfor ikke gå ind i en nærmere vurdering af, i hvilke tilfælde der ikke vil skulle ske frakendelse på baggrund af den foreslåede bestemmelse.

Mattias Tesfaye

/

Christina Fløystrup